

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

Днес Министерският съвет на Република България, в изпълнение на Програмата си **"България 2001"** и в съответствие с Европейските стандарти за изграждане на Република България като модерна устойчиво развиваща се европейска държава с:

- ясна национална идентичност и съвременно държавно управление;
- върховенство на закона и основните права и свободи на гражданите;
- ефективна пазарна икономика, способна да отговори на предизвикателствата на XXI век;
- принципно нова социална политика;

прие

СТРАТЕГИЯ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА МОДЕРНА АДМИНИСТРАТИВНА СИСТЕМА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

Стратегията определя основните цели на Правителството при изграждането на модерна административна система на държавните органи на Република България, и в частност на изпълнителната власт, в съответствие с:

- категорично изразеното желание на Република България за пълноправно членство в Европейския съюз и присъединяване към Евроатлантическите структури;
- ролята на държавната администрация като инструмент за осъществяване на реформата в икономиката, усъвършенстване на управлението и сближаване на българското законодателство с това на Европейския съюз;
- значението на административните структури на изпълнителната власт за провеждане на държавната политика, управлението, регулирането на обществените процеси и осигуряването на административно обслужване на гражданите;
- ролята и значението на постоянната комуникация на Правителството с гражданите и техните организации в условията на гражданското общество;
- сегашното състояние на системата на държавната администрация и необходимостта от цялостното ѝ трансформиране според принципите на новата българска Конституция;
- необходимостта от провеждане на този процес във всички сфери на държавно управление, както на централно ниво - в системата на законодателната, изпълнителната и съдебната власт, така и на местно - в системата на местното самоуправление;

- необходимостта от внедряване на съвременни информационни и комуникационни технологии в дейността на българската администрация и обслужването на гражданите и юридическите лица.

В процеса на изграждане на новата административна система Правителството ще се съсредоточи върху отстраняването на условията за корупция чрез точно определяне на правата и компетенциите на служителите и увеличаване прозрачността на държавната администрация.

За постигане целите на Стратегията Министерският съвет ще предложи на Народното събрание проекти на:

- Закон за устройството на държавната администрация;
- Закон за държавния служител;
- Закон за достъп до информация;
- Закон за нормативните актове;
- Закон за изменение и допълнение на Закона за държавните и общински поръчки.

В изпълнение на тези закони и с убедеността, че до края на мандата си ще постигне основните цели на Стратегията, Министерският съвет се ангажира да разработи и приеме цялостен механизъм за преминаване към новата организационна уредба, включително и необходимите подзаконови нормативни актове.

Като отчита важността на поставените цели за успешното посрещане на предизвикателствата на XXI век и развитието на Република България като демократична европейска държава с ефективни механизми за спазване на правата и свободите на гражданите, прогласени в Конституцията;

Министерският съвет на Република България декларира още веднъж категоричната си решимост да изгради модерна административна система на Република България и моли за разбирането и съдействието на нацията.

02 февруари 1998 г.

СТРАТЕГИЯ

ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА МОДЕРНА АДМИНИСТРАТИВНА СИСТЕМА НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В съответствие с Програмата на българското правителство **БЪЛГАРИЯ 2001**, която определя всеобхватно мисията на новата демократична

държава и ролята ѝ за регулиране на обществените отношения, модела на бъдещото общество и основните насоки за развитие на страната до 2001 г.;

Като отчита основната цел на тази програмата - изграждане на Република България в съответствие с Европейските стандарти като модерна устойчиво развиваща се европейска държава с ясна национална идентичност и съвременно държавно управление; върховенство на закона и основните права и свободи на гражданите; ефективна пазарна икономика, способна да отговори на предизвикателствата на XXI век; и принципно нова социална политика;

Като отчита стратегическата цел на вътрешната и външната политика на Република България за пълноправно членство в Европейския съюз и присъединяване към Евроатлантическите структури;

Като отчита сегашното състояние на системата на държавната администрация и необходимостта от цялостното ѝ трансформиране според принципите на новата българска Конституция, нуждите на българското общество и съвременните демократични принципи на държавно устройство и държавна организация;

Като отчита необходимостта от ускоряване на конституционния процес при изграждането на модерна административна структура на системата на държавните органи на Република България, и в частност на изпълнителната власт като ключов фактор за постигане на реални управленски резултати и за осъществяване на стратегическите цели на Република България в навечерието на новия век;

Като отчита ролята на държавната администрация като инструмент за осъществяване на реформата в икономиката, усъвършенстване на управлението и сближаване на българското законодателство с това на Европейския съюз;

Като има предвид необходимостта от провеждане на този процес във всички сфери на държавно управление, както на централно ниво - в системата на законодателната, изпълнителната и съдебната власт, така и на местно - в системата на местното самоуправление;

Като отчита значението на административните структури на изпълнителната власт за провеждане на държавната политика, управлението, регулирането на обществените процеси и осигуряването на административно обслужване на гражданите;

Като отчита ролята и значението на постоянната комуникация с гражданите и техните организации в условията на гражданското общество;

Като изразява желанието си за стимулиране на изграждането и развитието на информационното общество, чрез внедряване на съвременни информационни и комуникационни технологии в дейността на българската администрация и обслужването на гражданите и юридическите лица;

В изпълнение на тези условия и воден от необходимостта за провеждане на взаимосвързан процес на изграждане на модерна административна система, способна да реализира държавната политика в съответствие с националните интереси, Министерския съвет определи основните стратегически цели за изграждане на модерна система на държавната администрация на Република България са:

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОБЩАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ:

1. Изграждане на нова административна структура:

Административните структури подпомагат дейността на органите на държавната власт и местното самоуправление. Административните структури ще бъдат изградени въз основа на унифициран модел, който определя организацията и функциите на служителите във всяка административна структура. С това се осигурява прозрачността на системата на държавната администрация и се намаляват условията за корупция в нея.

Моделът следва да бъде гъвкав, за да може да бъде приложен към всички административни структури и да включва:

- механизъм за общо ръководство на държавната администрация, осъществявано от Министерския съвет чрез налагане на организационни стандарти;
- общи организационни правила за ръководство и контрол на дейността на административните структури;
- дефиниране на длъжностната и функционалната йерархия в системата на държавната администрация;
- определяне на основните изисквания за заемане на длъжност в системата на държавната администрация.

2. Създаване на система за координация между органите на държавната власт:

- на национално ниво, за осигуряване провеждането на единна държавна политика;
- на областно ниво за осъществяване на ефективна държавна политика в общините, отчитаща местната специфика и интереси.

3. Утвърждаване и гарантиране на статута на държавните служители.

Статутът на държавният служител ще гарантира сигурността и възможността за професионално и служебно израстване в системата на държавната администрация. Това ще повиши престижа ѝ и ще създаде условия за навлизане на млади хора в държавната администрация.

Въвеждането на статут на държавни служители ще се състои в:

- деполитизация на държавните служители чрез разграничаване на политическия процес на вземане на управленските решения от процеса и процедурите по тяхното прилагане;
- въвеждане на конкурсното начало при набиране на държавни служители и ясни правила за израстване в служебната йерархия на база периодични атестации;
- създаване на условия и механизъм за повишаване на квалификацията и за преквалификация на държавните служители;
- разработване на конкретни програми за повишаване квалификацията на държавните служители, включително чрез използване на съвременни информационни технологии.

4. Усъвършенстване на механизмите и структурите за координация на многостранното и двустранно финансово и техническо съдействие по линия на международните институции, донори и организации:

- усъвършенстване на координационния механизъм по въпросите на европейската интеграция за ускоряване на интеграцията на страната в европейските и евроатлантическите структури;
- създаване на общ програмен и финансов механизъм и структура за управление и контрол за използване на помощта, предоставяна на Република България от различни донори.

5. Привеждане на правната доктрина в съответствие с принципите за разделение на властта и демократичния тип обществени отношения, които се формират в Република България:

- разработване на система от правила за законотворческата дейност и за вторичното законодателство;
- извършване на цялостен преглед на действащата законова и подзаконова нормативна уредба с цел привеждането ѝ в съответствие с новата правна доктрина и принципите на Конституцията.

6. Провеждане на активна информационна политика за осигуряване на прозрачността на процесите на промени в държавната администрация, насочена към:

- информиране на обществеността за процеса на изграждане на нова административна структура и произтичащите от него нови права и възможности на гражданите и юридическите лица;
- получаване на ефективна обратна връзка за отношението на обществеността и поддържане на непрекъснат диалог с цел по-добро отчитане на интересите на гражданите;
- подпомагане създаването на нова административна култура на заетите в държавната администрация, изграждане на активно им отношение и съпричастност към извършваните промени, включително чрез непрекъснато информиране и осъществяване на диалог с тях по хода и целите на промените.

ПО ОТНОШЕНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННИЯ МОДЕЛ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ:

1. Разработване на общ организационен модел на административните структури в системата на изпълнителната власт, който включва:

- основните административни структури в системата на изпълнителната власт:
- администрация на Министър-председателя;
- администрация на Министерския съвет;
- администрация на министрите - министерства;
- областна администрация;
- общинска администрация;
- система за вътрешен контрол върху дейността на администрацията;
- регламентиране на възможността за създаване на допълнителни специализирани административни структури, които осъществяват определени функции на органите на изпълнителната власт (*например*: контролни по прилагане на закони или за регулиране на определени обществени отношения);
- система за съгласуване на политиката със структурите на гражданското общество.

2. Увеличаване потенциала за управление на обществените процеси от страна на изпълнителната власт, чрез:

- ефективна организация на управленския процес:
- основана на принципа "от публичния към частния сектор" и "от националното правителство към местната власт", за осъществяване на широкомащабна програма за дерегулация, децентрализация и ефективно разделяне на ролите между публичния и частния сектор, едновременно с организационно реструктуриране на правителствената администрация за по-ефективно използване на ресурсите според националните приоритети;

- организационно и функционално разделение на процесите по изработване на политиката от тези по нейната реализация чрез ясно дефиниране от една страна на политическото (конституционното) ниво на изпълнителната власт, и от друга - на администрацията, която подпомага дейността на органите на изпълнителната власт при реализиране на държавната политика;
- разработване на политика за управлението на човешките ресурси, подобряване на вътрешната комуникация и изграждане на нова административна култура;
- изработване на механизъм за прилагане на организационния модел;
- определяне на функциите на отделните административни структури;
- прилагане на нова концептуална рамка за правителствената администрация (Канцеларията на Министър-председателя, Канцеларията на Министерския съвет и министерствата) на база ясно разграничаване на дейностите по изработване на политиката от тези по нейното прилагане;
- ясно разграничаване на отговорностите на специализираните и общоадминистративните звена и постигане на тясно сътрудничество при изпълнението на функциите;
- увеличаване на потенциала на специализираната администрация за планиране и проектиране на стратегическите решения;
- регламентиране на междуведомствената координация и процеса на изработване на управленски решения;
- създаване на междуведомствен координационен механизъм в системата на изпълнителната власт;
- насърчаване на хоризонталното взаимодействие между съответстващите си нива на отделните административни структури с цел подобряване на координацията при реализиране на политиката на Министерски съвет;
- оптимизиране на механизма по подготовка на заседанията на Министерския съвет.

3. Намаляване на разходите за управление:

- освобождаване на администрацията на изпълнителната власт от несвойствени дейности и функции;
- премахване на дублиращите се структури и дейности както в цялата система на изпълнителната власт, така и във всяка административна структура, което ще бъде извършено на база подробен анализ на функциите, изпълнявани от всяка административна структура в системата на изпълнителната власт;
- разработване на правила и механизъм за възлагане на държавни и общински поръчки с цел повишаване на ефективността от изразходване на средствата от бюджета и фондовете на държавата и общините;
- приватизация на административни услуги;

- създаване на механизъм за периодична оценка за ефективността на работата на административните звена;
- оптимизиране на броя на заетите в системата на държавната администрация и разработване на процедури за наемане на служители на трудов договор по конкретни проекти и задачи.

4. Засилване ролята и потенциала за управление на областния управител и децентрализация на управленски правомощия, чрез:

- оптимизиране на административно-териториалното устройство на страната;
- организиране на териториалните звена на министерствата в състава на областната администрация;
- създаване на ефективен механизъм за координация между органите на местно самоуправление и централните органи на изпълнителната власт на база оптимизиране на структурите на общинската администрация според общ структурен модел на държавната администрация.

5. Въвеждане на съвременните информационни технологии в управлението:

- Разработване на **обща информационна стратегия** с цел увеличаване на информационната обезпеченост на управлението и възможността за вземане на по-ефикасни управленски решения, която включва:
- определяне на критерии за класифициране на необходимата информация за вземане на управленски решения;
- създаване на специализирани бази данни с оперативна информация за динамиката на обществените процеси;
- автоматизиране на информационните и работните потоци в системата на изпълнителната власт: оперативни дейности; дейности по директно извършване на услуги за гражданите и юридическите лица; информационна политика на правителството;

6. Увеличаване на ефективността на предоставяните административни услуги за гражданите и юридическите лица:

- създаване на механизъм за подобряване на качеството и увеличаване на спектъра на предоставяните административни услуги за гражданите и юридическите лица чрез въвеждане на пазарни механизми в управлението и дейността на структурите, които ги осъществяват;
- регламентиране на възможността за приватизация на административни услуги, без това да лишава държавата от правото

- да упражнява контрол и защита на интересите на гражданите и юридическите лица;
- въвеждане на съвременни информационни технологии при извършването на административни услуги;
 - създаване на механизъм за контрол на качеството на предоставяните административни услуги и ограничаване на условията за корупция чрез разширяване на участието на гражданите в него.

7. Увеличаване на ефективността на информационната политика:

- преминаване от реагираща към проактивна информационна политика;
- преминаване от информирание към комуникация - въвличане в диалог на гражданите, заинтересованите публики и обществото като цяло;
- изграждане на специализирани звена за информация и връзки с обществеността (към съответните органи на държавната власт), със статут, който позволява ефективно изпълнение на поставените задачи;
- създаване на механизъм за координация на информационната политика, както в рамките на системата на изпълнителната власт, така и с останалите органи на държавната власт и местното самоуправление;
- разработване на нормативна уредба за достъп до информация в съответствие на конституционното право на гражданите да бъдат информирани;
- създаване на процедура за ефективна подготовка на ясна, точна и конкретна информация за целите на правителствената комуникация, с използване на експертния потенциал на държавната администрация;
- разработване на системи за вътрешна комуникация за формиране на нова административна култура;
- ефективно използване на съвременните информационни технологии за обработка и разпространение на информация.

Стратегията за изграждане на модерна административна система на Република България представлява цялостното виждане на българското правителство за създаване на ефективна държавна организация.

Стратегията очертава пътя за укрепване на българската държавност чрез процесът на изграждане на нова административна структура на държавното управление. Този процес се състои в прилагане на общо приети демократични принципи при формиране и организиране дейността на административните органи в системата на изпълнителната власт, преодоляване на йерархичните несъответствия и несъвършенствата на структурите, премахване на дублиращите звена, еднозначно определяне на

функциите и създаване на система за оценка и контрол на дейността на държавната администрация, която ограничава условията за корупция.

Процесът на изграждане на модерна държавна администрация приоритетно цели да осигури осъществяването на регулативната роля на държавата чрез въвеждане на ефективна система за подбор на кадри за държавната администрация и използване на съвременните информационни технологии. Изграждането на модерна административна система на изпълнителната власт има решаващо значение за практическото осъществяване на икономическата и социалната трансформация в обществото.

Стратегията е основа за осъществяване на координация на процесите и действията за изграждане на адекватни административни структури на всички системи на държавната власт - законодателна, съдебна и в местното самоуправление.

Всички планирани действия целят увеличаване потенциала и ефективността на управлението и динамизиране на процеса на интеграция на Република България в Европейския съюз чрез хармонизиране на нормативната база и изграждане на съответните ефективни административни структури.

Стратегията е разработена на база правителствената програма БЪЛГАРИЯ 2001 и отчита стремежът на Република България за ускоряване на интеграцията на страната в структурите на Европейския съюз.

Стратегията определя реалния ангажимент и политическата воля на българското правителство да осъществи декларираните цели.